

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-11-24

Ärendenummer SFC-2025-01510

Handläggare

Cecilia Kjellgren

Telefon: 031 – 365 540 93

E-post: cecilia.kjellgren@socialcentrum.goteborg.se

Fördelning av verksamhetsbidrag 2026

Förslag till beslut

I socialnämnden Centrum:

Verksamhetsbidrag om 57 000 000 kronor fördelas till 84 verksamheter för 2026 i enlighet med bilaga Bedömningar verksamhetsbidrag 2026.

16 ansökningar om verksamhetsbidrag avslås.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum fördelar bidrag till stadenövergripande verksamheter inom det sociala området. Bidragsgivningen sker i enlighet med Stadens riktlinje för föreningsbidrag och nämndens anvisning för föreningsbidrag inom det sociala området.

I handläggningen av ansökningar gör förvaltningen en bedömning både utifrån målgruppens behov, vilka andra insatser som finns i samhället och hur väl organisationen och verksamheten fungerar samt kopplingen till Göteborgs Stads styrande dokument. Förvaltningen beaktar även organisationens förmåga till egenfinansiering och utrymme i den ekonomiska ram som finns för uppdraget.

100 ansökningar om verksamhetsbidrag för 2025 har inkommit till förvaltningen om sammanlagt 87 936 705 kronor. Förvaltningens förslag är att fördela 57 000 000 kronor till 84 verksamheter. Förvaltningen föreslår också att ge avslag till 16 ansökningar. Inför 2026 har något fler nysökande föreningar ansökt om bidrag.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen föreslår att nämnden fördelar 57 000 000 kronor i verksamhetsbidrag för 2026. För 2025 fördelades 55 527 000 kronor. Föreningsbidragen är en del av den ekonomiska ram som nämnden tilldelas genom kommunfullmäktiges budget. Årets uppräknings rymmer inom nämndens budgetram för 2026.

Inför 2026 har 100 ansökningar om cirka 88 miljoner kronor inkommit, jämfört med 98 ansökningar om cirka 82 miljoner kronor 2025.

Bidrag till civilsamhället är en långsiktig investering som kan minska kostnader för samhället. Stödet är särskilt avgörande för organisationer med få andra finansieringskällor. Många organisationer upplever att det har blivit allt svårare att få ekonomin att gå ihop. De senaste årens inflation och ökade kostnader för bland annat lokaler och personal har pressat verksamheterna, vilket gör bidragen än viktigare för att säkerställa deras fortlevnad.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Civilsamhället spelar en viktig roll för stadens sociala hållbarhet. De organisationer som får stöd arbetar för ökad jämlikhet, mänskliga rättigheter, delaktighet och inkludering av människor som lever i en utsatt situation. Civilsamhället är också en viktig aktör för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle genom att ge röst åt utsatta grupper och skapa sociala sammanhang. Många av organisationerna ger ett direkt stöd till personer i en utsatt situation, andra arbetar med opinionsbildning och påverkansarbete. Några arbetar för att stärka och skapa förutsättningar för andra civilsamhällesorganisationer att göra sitt arbete.

Civilsamhället har en unik förmåga att nå göteborgare i en utsatt situation som det offentliga av olika anledningar inte når. Civilsamhället kan genom dessa kontakter bygga tillit och skapa en ingång till socialtjänst och andra offentliga insatser, där det är relevant för målgruppen. Genom detta bidrar också civilsamhällets organisationer inom det sociala området till den omställning som den nya socialtjänstlagen syftar till. Den nya lagen betonar också ett samarbete med civilsamhället genom att uppmuntra till att använda det civila samhällets kunskap och resurser för att stärka socialtjänstens förebyggande arbete. Förvaltningen bedömer att nämndens föreningsbidrag inom det sociala området kan bidra till denna intention. Förvaltningen ser att Göteborgs Stads samverkan med civilsamhällets organisationer går att utveckla framåt för att i än högre utsträckning bidra till intentionerna i den nya socialtjänstlagen.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2025-12-09.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2026
2. Bedömningar verksamhetsbidrag 2026

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Centrum har att ta ställning till förvaltningens förslag om att fördela 57 00 000 kronor i verksamhetsbidrag till 84 verksamheter. Nämnden ska också ta ställning till förvaltningens förslag att avslå 16 ansökningar om verksamhetsbidrag.

Göteborgs Stad fördelar föreningsbidrag inom flera nämnder och strävar efter att följa den överenskommelse om samverkan som finns mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer.

Staden har sedan 2019 en gemensam riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället som fastställer grundläggande krav och kriterier som gäller för att erhålla bidrag. Nämnden har fastslagit en anvisning som förtydligar hur riktlinjen ska tillämpas för det bidrag nämnden fördelar till stadenövergripande verksamheter inom det sociala området. Anvisningen tydliggör vilken typ av verksamhet som nämnden ger bidrag till samt hur handläggning och bedömning av ansökningar ska gå till.

Nämndens bidrag till stadenövergripande verksamheter inom det sociala området

Enligt socialnämnden Centrums reglemente har nämnden i uppdrag att fördela föreningsbidrag till verksamheter som rör fler än ett stadsområde.

Bidraget syftar till att stärka civilsamhällets organisationer vars verksamhet ligger i linje med socialtjänstens övergripande mål.

Nämndens bidrag syftar också till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet inom det sociala området. Det kan gälla såväl civilsamhällets roll som röstbärare och opinionsbildare, som möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom samhällsutvecklingen.

Organisationernas verksamhet ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till stadens verksamhet för människor i utsatta situationer.

Nämnden ger stöd till följande:

- Organisationer som arbetar för att stärka mer jämlika levnadsvillkor mellan olika grupper i samhället genom förebyggande eller främjande verksamhet. Exempelvis genom att minska våld och förtryck, exkludering och utanförskap i samhället eller verka för en förbättrad folkhälsa.
- Organisationer som driver opinionsbildande arbete och kunskapsspridning inom sakområdet eller skapar förutsättningar för ett stärkt civilsamhälle i Göteborg.
- Organisationer vars verksamhet vänder sig till grupper och individer med behov av stöd utifrån sin sociala situation och där verksamheten innebär ett kvalificerat stöd till dessa målgrupper och anhöriga.
- Organisationer som genom att producera varor och tjänster, skapar möjligheter till arbete och ger ökad livskvalitet till individer och grupper som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Organisationerna ansöker om verksamhetsbidrag en gång per år och nämnden fattar beslut i december innan bidragsåret. I många fall beviljas bidraget till hela organisationens verksamhet, medan det i andra fall endast gäller en viss del av

verksamheten inom organisationen. I vissa fall utgör nämndens bidrag endast en liten del av en verksamhets intäkter, i andra fall utgör det merparten.

Uppföljning av 2024 års verksamhetsbidrag

I samband med att förvaltningen handlägger bidragsansökningar inför 2026 görs även en uppföljning av 2024 års beviljade bidrag. Redovisningen innefattar uppföljning av både verksamhet och ekonomi.

I redovisningen kan förvaltningen se att många organisationer vittnar om hur en allmän kostnadsökning har påverkat deras ekonomi och verksamhet, men det finns också stora variationer mellan organisationerna.

Alla organisationer som förvaltningen föreslår att nämnden ska fördela bidrag till för 2026 har godkänd redovisning för 2024. Två organisationer har betalat tillbaka delar av sitt beviljade bidrag för 2024 då de under året haft lägre kostnader än planerat.

Ansökningar och verksamhetsbidrag 2026

Förvaltningen har tagit emot 100 ansökningar för verksamhetsbidrag för 2026 och föreslår att 84 av dessa ska beviljas bidrag.

20 av de 100 organisationerna som har ansökt om bidrag har inte bidrag från socialnämnden Centrum i dagsläget. Majoriteten av dessa är helt nysökande. Förvaltningen föreslår att fem av de nysökande beviljas bidrag för första gången.

Förvaltningens förslag till beslut är en samlad bedömning utifrån flera faktorer, som målgruppens behov, tillgången till andra samhällsinsatser och hur väl organisationen fungerar. Förvaltningen tar också hänsyn till organisationens kapacitet för egenfinansiering och det ekonomiska utrymmet inom den givna ramen för föreningsbidraget.

I bedömningen av ansökningarna granskar förvaltningen de dokument som organisationerna bifogar enligt vad som krävs utifrån riktlinje och anvisning. Förvaltningen hämtar in kompletterande information vid behov. Dokumenten som förvaltningen begär in vid ansökan rör både utförd verksamhet under 2024, pågående verksamhet under 2025 och planerad verksamhet för 2026.

Förvaltningen använder sig även av statistik om antal unika deltagare, antal ideellt aktiva samt antal medlemmar i den verksamhet som nämnden beviljat bidrag för eller för de verksamheter som ansökt om bidrag. Statistiken används för att följa organisationens utveckling över tid, samt för jämförelse mellan organisationer.

Det finns fortsatt vissa svårigheter att få fram jämförbar och kvalitetssäkrad statistik. Exempelvis har många organisationer svårt att uppge antal unika deltagare. Det kan bland annat bero på att det stöd som ges kräver anonymitet. Det kan också bero på att verksamheten sker som en öppen mötesplats utan att deltagare behöver registrera sig. Andra organisationer arbetar främst med opinionsbildning och har inga egentliga deltagare.

Förvaltningen gör besök i verksamheterna och träffar företrädare för organisationerna. Under 2025 har förvaltningen besökt cirka två tredjedelar av de 100 verksamheter som har ansökt om medel. Utöver detta sker mycket kontakt via telefon, videosamtal och epost, för att bättre förstå organisationerna och deras verksamhet. Förvaltningen har också

dialog med andra offentliga aktörer som har kunskap om eller samverkar med de organisationer som nämnden beviljar bidrag till.

Uppföljning och redovisning av verksamhetsbidrag för 2026

Uppföljning av 2026 års verksamhetsbidrag kommer begäras in under våren 2027, när organisationerna har haft sina årsmöten och då bokslut och verksamhetsberättelser fastställts.

Förvaltningens bedömning

Inför 2026 har 100 ansökningar om cirka 88 miljoner kronor inkommit från organisationer som verkar inom det sociala området. Förvaltningen föreslår att 84 organisationer beviljas bidrag om sammanlagt 57 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att 16 ansökningar avslås.

Förvaltningens förslag är en bedömning av vad som är möjligt att finansiera inom ramen för det stadenövergripande bidraget till organisationer inom det sociala området. Förvaltningen föreslår att nämnden fördelar en något högre summa för 2026 än för 2025. Förvaltningen har gjort bedömningen att det är mer ändamålsenligt att föreslå en ökning där behovet är som störst snarare än att ge en generell indexuppräkning till alla organisationer som föreslås beviljas bidrag. Vi har i ansökningarna efterfrågat att organisationerna ska tydliggöra vad de behöver ökat stöd för.

Trots denna ökning ser förvaltningen att ramen för bidraget skulle behöva vara större för att möta de behov som finns. Denna bedömning bygger på att många organisationer har haft ökade kostnader under senare år, kopplat till både generellt ökade kostnader för att bedriva verksamheten samt kostnader kopplat en ökad efterfrågan på deras verksamhet. Det har även inkommit fler ansökningar än föregående år. Förvaltningens analys till att antalet nysökande har ökat är att bidraget numera hanteras i en gemensam e-tjänst där alla stadens bidrag är mer synliga än tidigare.

Förvaltningen noterar också att minskningen av de statliga medlen till studieförbunden påverkar flera organisationer som jobbar med folkbildningsinsatser så som exempelvis integrationsföreningar.

Sammantaget har detta under handläggningen inför förslag till fördelning för 2026 medfört stora prioriteringar i det sammanlagda förslaget till fördelning.

För vissa organisationer kan en mindre ökning av bidraget göra en relativt stor skillnad. Det kan handla om att organisationernas ekonomi är liten, att efterfrågan på verksamheten ökat eller för att organisationen behöver utveckla sin verksamhet på ett sätt som kräver högre bidrag. För vissa organisationer behövs en större ökning, för att till exempel kunna anställa mer personal. I de fall där förvaltningen ser ett tydligt behov av en ökning som vi inte kunnat tillgodose av vårt förslag framgår det i bedömningstexten. För att kunna möjliggöra sådana öknings behövs ramen öka mer än den gjort för 2026, eller så behöver resurser flyttas från andra verksamheter som i dagsläget får bidrag.

Det är inte bara verksamhetens innehåll som vi bedömer i handläggningen av bidrag utan också organisationens förmåga att själv finansiera sin verksamhet. Särskild uppmärksamhet riktas mot organisationens eget fria kapital, som visar deras ekonomiska möjlighet att bidra till verksamhetens långsiktiga hållbarhet. Som en följd av detta föreslås en verksamhet få avslag och ett fåtal föreslås få sänkt bidrag. Ett exempel på

organisation som föreslås få sänkt bidrag på grund av högt eget kapital är Stadsmissionen. Förvaltningen kommer att följa stiftelsens ekonomiska utveckling och skulle ekonomin ändras till det sämre kan förvaltningen komma att göra en ny bedömning utifrån de nya förutsättningarna. Denna typ av sänkningar möjliggör för förvaltningen att prioritera andra sökande organisationer med större ekonomiskt behov.

De avslag som förvaltningen föreslår grundar sig framför allt på att dessa organisationers verksamhet inte alls eller inte i tillräckligt stor utsträckning faller inom ramen för nämndens anvisning för föreningsbidrag inom det sociala området. Bedömningen att föreningen inte i tillräckligt stor utsträckning möter socialnämnden Centrums anvisning handlar ofta om prioriteringar utifrån anvisningens skrivningar om kvalité och behov.

I arbetet med förslag till fördelning har förvaltningen gjort en gränsdragning mot andra föreningsbidrag i Staden. Gränserna mellan olika nämnders uppdrag medför glapp där finansiering av vissa verksamheter inte med självklarhet hör hemma hos en eller annan nämnd. Till exempel ska socialnämndernas lokala föreningsstöd stödja det lokala föreningslivet medan socialnämndens Centrums stadenövergripande bidrag ska stödja kvalificerat socialt arbete. Vissa verksamheter har svårt att passa in i denna uppdelning, exempelvis de som utför ett kvalificerat socialt arbete men främst har en lokal prägel. Det kan också handla om organisationer som genomför generella förebyggande insatser till generella målgrupper. I de fall där förvaltningen föreslår att ändå bevilja bidrag utifrån detta är det inom ramen för exempelvis kunskapshöjande insatser som bedöms minska våld och förtryck, exkludering och utanförskap i samhället eller verka för en förbättrad folkhälsa. Förvaltningen har också uppmärksammat att det finns några organisationer som tidigare erhållit finansiellt stöd från andra förvaltningar som minskats eller tagits bort, och att organisationerna då i stället söker stöd från socialnämnden Centrum.

Ett annat exempel på gränssnittsfrågor är i relation till arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Inför 2026 har flera ansökningar inkommit som syftar till arbetsstärkande åtgärder, men inte primärt riktat till personer i en utsatt situation. För dessa organisationer finns det i nuläget inget passande bidrag från Göteborgs Stad.

Ansökningar och medföljande bedömningar återfinns som bilagor i detta tjänsteutlåtande.

Anna Lönn Lundbäck
Avdelningchef

Sandra Säljö
Förvaltningsdirektör